Mariestads kommun

Datum: 2026-02-03
Dnr: Ks 2025/570

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Detaljplan för Lillängen 5:1 m.m., Mariestad, Mariestads kommun

Mariestads kommun

Inledning

Vid upprättande eller ändring av en plan eller ett program ska kommunen undersöka om genomförandet av planen eller programmet kan antas medföra betydande miljöpåverkan (5 kap. 11 a § plan- och bygglagen). I det fall detaljplanen bedöms medföra betydande miljöpåverkan ska en strategisk miljöbedömning genomföras och en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) upprättas.

Detta dokument utgör undersökningens första del där kommunen identifierar omständigheter som talar för och emot att en plan eller ett program kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Därefter ska kommunen samråda i frågan om betydande miljöpåverkan med de kommuner, länsstyrelser och andra myndigheter som på grund av sitt särskilda miljöansvar kan antas bli berörda av planen eller programmet, om kommunen inte redan i identifieringen kommer fram till att en strategisk miljöbedömning ska göras.

Undersökningen avslutas genom att kommunen i ett särskilt beslut avgör om genomförandet av en plan eller ett program kan antas medföra betydande miljöpåverkan (6 kap. 7 § miljöbalken). Detta beslut ska fattas innan planen eller programmet blir föremål för granskning. Beslutet ska redovisa de omständigheter som talar för och emot en betydande miljöpåverkan vilka framkommit under undersökningen. Beslutet ska göras tillgängligt för allmänheten och får inte överklagas (6 kap. 8 § miljöbalken).

Identifiera omständigheter för och emot betydande miljöpåverkan

Mariestads kommun använder de i dokumentet följande checklistorna för att identifiera omständigheter som talar för eller emot att aktuell plan eller aktuellt program kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Checklistorna bygger på kraven i 5 § miljöbedömningsförordningen (2017:966) som anger vilka omständigheter som kommunen ska utgå från vid undersökningen. Det kan bland annat vara påverkan på kulturvärden, naturvärden, risk för människors hälsa eller miljön. Var gränsen för betydande miljöpåverkan går är inte närmare preciserat. Kommunen gör en bedömning i varje enskilt fall.

Nedan ges några exempel på förutsättningar som kan bidra till betydande miljöpåverkan:

- Risk för negativ påverkan på riksintressen (Natura 2000/Riksintresse för naturvård, kulturmiljövård eller friluftsliv med mera)
- Risk för negativ påverkan på skyddade arter
- Risk för negativ påverkan på brukningsvärd jordbruksmark

- Förorenad mark i kombination med risk för översvämning

Undersökningens omfattning

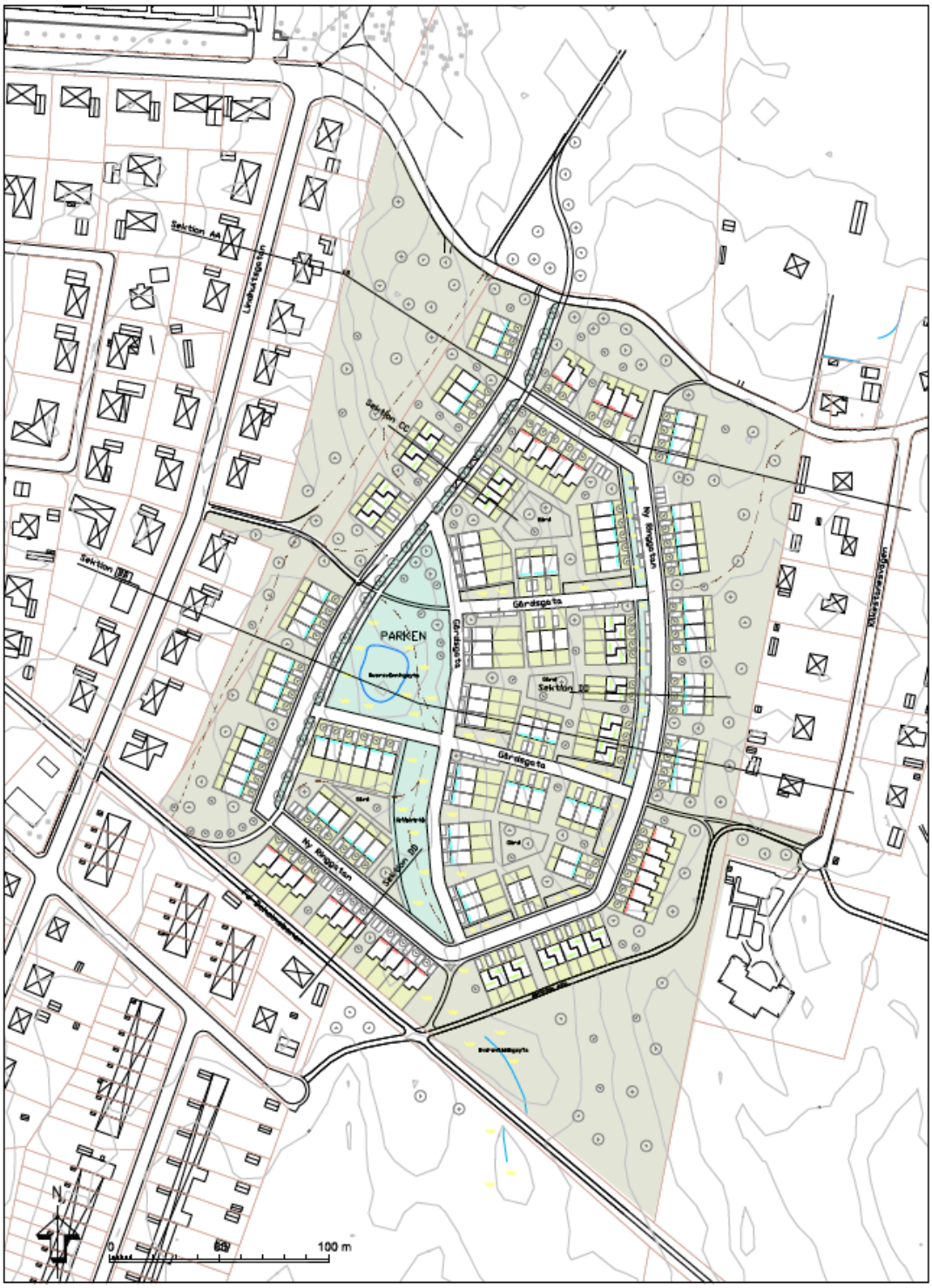
För att avgöra undersökningens omfattning behöver det först identifieras om planen eller programmet möjliggör ett så kallat MKB-projekt. Planer och program som möjliggör MKB-projekt ska genomgå en mer detaljerad undersökning än övriga planer och program. I det fall planen eller programmet möjliggör ett MKB-projekt, ska undersökningen även omfattas av kriterierna i 10–13 §§ miljöbedömningsförordningen.

Ett MKB-projekt kan enligt 4 kap. 34 § PBL exempelvis vara ett industriområde, ett köpcentrum, en parkeringsanläggning eller något annat stadsbyggnadsprojekt. Begreppet ”annat stadsbyggnadsprojekt” kan enligt Boverket avse bostadsbebyggelse, sjukhus, universitet, idrottsarenor, biografer, teatrar, konserthallar och kulturcentrum med mera som har liknande miljöpåverkan.

Planens syfte och huvuddrag

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2025-10-29 Ksau §473, om uppdrag att ta fram en ny detaljplan för Lillängen 1:5 mm.

Detaljplanen syftar till att i enlighet med kommunens fördjupade översiktsplan från 2024 att möjliggöra för radhusbebyggelse i två våningar. Befintliga kvaliteter som kringliggande gaturum, småskalig bebyggelse och rörelsestråk samt områdes topografi ska utnyttjas och integreras i utvecklingen.

Figur 1: Illustrationsplan, föreslagen utveckling

Mariestads kommun

Planområdet omfattar ca 8,2 hektar mark av fastigheten Lillängen 5:1 och del av Lillängen 6:1 som är belägen ca 1,5 km från Mariestad centrum. Området utgörs i huvudsak av oplanerad skogsmark. I väster avgränsas planområdet av en stig som tangerar fastighetsgränsen. Väster om stigen tar Mariestad tätort vid med villabebyggelse. I norr möter fastigheten en befintlig väg, i öster gränsar fastigheten till befintlig villastruktur som fram tills nu varit frånkopplad tätorten, och i söder gränsar fastigheten till en järnvägsbank med vidare cykel- och gångkoppling in till centrum i väster eller ut från tätorten i öster.

Figur 2: Planområdets läge i staden, cirka 1,5 km sydväst om centrum

Figur 3: Preliminär planområdesgräns markerat i röd linje (ca 8,2)

Sammanvägd bedömning

Kommunens sammanvägda bedömning med stöd i de identifierade omständigheterna är att ett genomförande av planen *inte* kommer att medföra en betydande miljöpåverkan och därmed behöver en strategisk miljöbedömning *inte* göras och en miljökonsekvensbeskrivning *inte* tas fram.

Vidare bedöms den påverkan som ett genomförande av detaljplanen antas kunna ge upphov till främst vara kopplat till naturvärden, samt dagvatten- och skyfallshantering. Dessa planeringsaspekter bedöms kunna hanteras inom ramen för planbeskrivningens framtagande med tillhörande utredningsunderlag.

<table>
<tr><th colspan="4">1. MKB-projekt</th></tr>
<tr><td>4 kap. 34§ PBL</td><td colspan="3">Identifiera om planen eller programmet möjliggör MKB-projekt.</td></tr>
<tr><td rowspan="2"></td><td colspan="3">Avses planområdet tas i anspråk för att anlägga:

• ett industriområde
• ett köpcentrum, en parkeringsanläggning eller något annat stadsbyggnadsprojekt
• en skidbacke, skidlift eller linbana med tillhörande anläggningar
• en hamn för fritidsbåtar
• ett hotellkomplex eller en fritidsby med tillhörande anläggningar, utanför sammanhållen bebyggelse
• en campingplats
• en nöjespark
• en djurpark
• en spårväg
• en tunnelbana</td></tr>
<tr><td>Möjliggör planen eller programmet något av ovanstående ändamål?</td><td>Ja
X</td><td>Nej</td></tr>
<tr><td>Kommentar</td><td colspan="3">Kommunen bedömer att planområdet avses tas i anspråk för ett ”annat stadsbyggnadsprojekt” då det förväntas inrymma cirka 150 bostäder uppförda i radhusbebyggelse. Bedömningen grundas i Mark- och miljööverdomstolens dom P 11751–22 där 29 radhus samt flerbostadshus med 250 lägenheter har ansetts utgöra ett ”annat stadsbyggnadsprojekt”.</td></tr>
<tr><td colspan="4">Om svaret är Ja ska även följande hanteras.</td></tr>
<tr><td>11§ MBF</td><td colspan="3">Beskriv verksamhetens eller åtgärdens utmärkande egenskaper</td></tr>
<tr><td>Kommentar</td><td colspan="3">Stadsbyggnadsprojektet innebär planläggning för bostadsändamål inom ett skogsområde motsvarande cirka 8,2 hektar. Tillkommande bebyggelse (BYA) bedöms uppgå till sammanlagt ca 1 hektar, vilket utgör</td></tr>
</table>

	ca 12 % av planområdet. I övrigt utgörs marken inom planområdet av gator (förlagda på kvartersmark) om ca 0,6 hektar, befintlig väg i norr (allmän platsmark) om ca 1500 kvm, samt grönområden om ca 4,6 hektar (privata trädgårdar tillhörande respektive radhusenhet ej inkluderat). *Aktuell exploatering är begränsad i sin omfattning och följer de avvägningar kring markanvändning som gjorts i den fördjupade översiktsplanen (Fördjupad översiktsplan Mariestad 2040).* *Stadsbyggnadsprojektet innefattar bebyggelse som inte kräver att mer mark än nödvändigt påverkas genom sprängning, utfyllnad eller annan förändring av befintlig mark och/eller topografi. Huvuddelen av den kvartersmark som inte bebyggs eller anläggs med gator, utgörs av sammanhängande grönytor eller trädgårdar, totalt ca 80 % av planområdet.* *Stadsbyggnadsprojektet kommer under genomförandet följa de föreskrifter som finns angående hantering av avfall och andra uppkomna restprodukter.* *Stadsbyggnadsprojektet kan komma att ge upphov till störningar i form av tillfälligt buller kopplat till transporter och byggnation under byggtiden.* *Stadsbyggnadsprojektet ska anpassas till identifierade olycksrisker på platsen. I aktuellt fall bedöms översvämning kopplat till skyfall kunna vara en risk som behöver hanteras. Stadsbyggnadsprojektet ska därför utformas så att sannolikheten för att en sådan risk som äventyrar människors hälsa och säkerhet samt miljön inte inträffar.*
12§ MBF	Beskriv verksamhetens eller åtgärdens lokalisering
Kommentar	*Stadsbyggnadsprojektet är lokaliserat till ett skogsområde som till större delen inte är detaljplanelagt sedan tidigare. Därmed finns det ingen juridisk pågående eller tillåten markanvändning ur ett PBL-perspektiv. Däremot ingår området i kommunens fördjupade översiktsplan från 2024 (Bilaga 3) där det är utpekat för utveckling av bostäder som område 16b.*

	Inom skogsområdet som avses påverkas av stadsbyggnadsprojektet kan det finnas naturvärden. En naturvärdesinventering ska genomföras inför detaljplanens antagande. *Planområdet utgörs av tätortsnära natur och ingår i område benämnt ”Grangärdesskogen och Muggebo” i program för blå- och grönstruktur, antagen av kommunfullmäktige 2023-09-25.* *En ekosystemtjänstanalys för området har gjorts med resultatet (försörjande=måttligt, kulturella=få, reglerande=måttligt, stödjande=måttligt). Området har främst värde som ett viktigt grönt stråk som binder samman Lillängsskogen med mera och Grangärdesskogen och vidare Sandbäcken/Ullervad.* *Det finns fynd av invasiva arter (kanadensiskt gullris, blomsterlupin och vresros). Ingen av dessa omfattas av bekämpningskrav i nuläget men risk för spridning bör beaktas.*
13§ MBF	Beskriv de möjliga miljöeffekternas typ och utmärkande egenskaper
Kommentar	*Stadsbyggnadsprojektets möjliga miljöeffekter kan omfatta naturvärden, ökad risk för översvämning och större dagvattenvolymer som måste hanteras.* *Effekterna för naturvärden bedöms vara av begränsad storlek, utbredning, karaktär, intensitet samt komplexitet. En naturvärdesinventering ska genomföras inför detaljplanens antagande.* *För översvämning och dagvatten ska effekterna utredas vidare genom framtagande av dagvatten- och skyfallsutredning.* *Sannolikheten för att alla effekterna uppkommer finns. Om effekterna på antingen naturvärden, översvämning och/eller dagvatten skulle uppkomma är det en konsekvens av att andelen skogsmark minskar till följd av tillkommande bebyggelse och hårdgjord mark (markparkering och gator).* *Varaktigheten och frekvensen för effekterna på naturvärden är inte reversibla när området ianspråktas men de har sedan tidigare antagits vara begränsade. Varaktigheten och frekvensen för effekterna på*

	översvämning och dagvatten kan till viss del vara reversibla då olika åtgärder för att mildra effekterna kan införas. *Miljöeffekterna bedöms inte riskera att några normgränser överskrids.* *Möjliga miljöeffekter kopplat till naturvärden bedöms kunna begränsas genom att bevara delar av skogsstrukturen inom projektområdet. Möjliga miljöeffekter kopplat till översvämning och dagvatten bedöms kunna begränsas genom att möjliggöra för översvämningsytor och dagvattendammar.*

2. Särskilda bestämmelser			
4 kap. 35 § PBL	**Undantag från miljöbedömning: En särskild mkb för detaljplaner med *standardförfarande* behöver inte upprättas om planen enbart gäller något av nedan nämnda ärenden, och mkb:n i detta ärende är aktuell och tillräcklig.**	**Undantag**	
		Ja	**Nej**
5 kap. 7 a § PBL	Gäller detaljplanen enbart en verksamhet som tillståndsprövas enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 9 kap. 6 § MB (A eller B-verksamhet), och är mkb:n i detta ärende aktuell och tillräcklig?		X
	Gäller detaljplanen enbart en åtgärd som prövas genom fastställande av en vägplan enligt väglagen (1971:948) eller en järnvägsplan enligt lagen (1995:1649) om byggande av järnväg, och är mkb:n i detta ärende aktuell och tillräcklig för detaljplanen?		X
Kommentar	-		
6 kap. 3 § MB	**Undantag från miljöbedömning: Skyldigheten att göra en strategisk miljöbedömning gäller inte för detaljplaner som endast syftar till att tjäna totalförsvaret eller räddningstjänsten.**	**Undantag**	
		Ja	**Nej**
	Syftar detaljplanen endast till att tjäna totalförsvaret?		x
	Syftar detaljplanen endast till att tjäna räddningstjänsten?		x
Kommentar	-		
2 § miljö-bedömnings-förordningen	**Krav på strategisk miljöbedömning: En detaljplan ska antas medföra betydande miljöpåverkan om genomförandet kan komma att omfatta en verksamhet eller åtgärd som kräver tillstånd enligt 7 kap. 28 a §.**	**Krav**	
		Ja	**Nej**
7 kap.	Kan genomförandet antas omfatta en verksamhet eller åtgärd som på ett *betydande sätt* kan påverka miljön i ett Natura 2000-område som förtecknats enligt fågeldirektivet		x

27 & 28 a §§ MB	(2009/147/EG) och därmed kräver tillstånd (Skyddad natur)?		
	Kan genomförandet antas innefatta en verksamhet eller åtgärd som på ett *betydande sätt* kan påverka miljön i ett Natura 2000-område som förtecknats enligt art- och habitatdirektivet (92/43/EEG) och därmed kräver tillstånd (Skyddad natur)?		x
Kommentar	-		

Mariestads kommun

3. Kulturvärden

I bedömningen ska särskilt platsens betydelse och känslighet beaktas, med särskild hänsyn till kulturvärden.

Beskriv förekomsten av kulturvärden i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

☐ Biologiskt kulturarv (Information, Inventering av biologiskt kulturarv)
☐ Karaktärsdrag i landskap och bebyggelse
☐ Värdefulla landskapsavsnitt och bebyggelsemiljöer
☐ Arkitektoniskt värdefulla kulturmiljöer och byggnader
☐ Arkeologiska kulturmiljöer och lämningar (fornlämningar och fornlämningsområden)
☐ Immateriella företeelser (till exempel ortnamn eller berättelser som är knutna till platsen)
☐ Kulturvärden som uppmärksammats av brukare eller allmänhet

Beskrivning	*Det föreslagna planområdet utgörs av oplanerad skogsmark. Vid en sökning i Riksantikvarieämbetets geoportal "Fornsök" (Bilaga 1) redovisades ingen lämning inom det föreslagna planområdet.*

Beskriv förekomsten av skyddade och utpekade objekt eller områden som kan antas komma att påverkas av planen med avseende på det skyddade eller utpekade kulturvärdet.

☐ Statliga byggnadsminnen enligt 3 kap. KML (SFS 2013:558; BeBR; Förteckning; Vägledning)
☐ Kyrkliga kulturminnen enligt 4 kap. KML (BeBR; Vägledning)
☐ Arkeologiska kulturmiljöer och lämningar (fornlämningar och fornlämningsområden) enligt 2 kap. KML (Fornsök; Vägledning; Lista med lämningstyper)
☐ Nationalpark enligt 7 kap. 2 § MB (SFS 1987:938; Skyddad natur)
☐ Naturreservat/Naturvårdsområde enligt 7 kap. 4 § MB (SFS 1998:1252; Skyddad natur)
☐ Kulturreservat enligt 7 kap. 9 § MB (SFS 1998:1252; Skyddad natur)
☐ Naturvårdsavtal enligt 7 kap. 3 § JB; Information; Riktlinjer naturvårdsverket; Skyddad natur)
☐ Landskapsbildskyddsområde (Information; Skyddad natur)
☐ Riksintresse för naturvård, kulturmiljövård eller friluftsliv enligt 3 kap. 6 § MB (Skyddad natur)
☒ Riksintresse med hänsyn till natur- och kulturvärden enligt 4 kap. 2 § MB (Skyddad natur)
☐ Världsarv (Information)

Beskrivning	*Planområdet berörs, likt större delen av Mariestad tätort, av riksintresse för Rörligt friluftsliv, 4 kap. 2 § MB.*		
Planens påverkan			
Beskriv planens påverkan på de ovan beskrivna kulturvärdena.			
Beskrivning	*Planområdet berörs, likt större delen av Mariestad tätort, av riksintresse för Rörligt friluftsliv, 4 kap. 2 § MB. Bedömningen är att planförslaget är förenligt med 4 kap. 1 § MB, då detaljplanen innebär en normal utbyggnad av tätorten, samt att detaljplanen syftar till att stärka riksintresset genom att stråk som tillgängliggör platser för friluftsliv integreras i planförslagets struktur.*		
Bedömning av påverkan			
Kan planen antas medföra påverkan på kulturvärden?			Nej
Kan planen antas medföra *betydande* påverkan på kulturvärden?			Nej
Kommentar			

Mariestads kommun

4. Naturvärden

I bedömningen ska särskilt platsens betydelse och känslighet beaktas, med särskild hänsyn till naturvärden.

Beskriv förekomsten av naturvärden i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

Värdefulla naturtyper eller spridningssamband mellan dessa:

☐ Naturtyper enligt habitatdirektivet (Lista över naturtyper i habitatdirektivets bilaga 1; Arter & naturtyper i habitatdirektivet; Skyddad natur)

☐ Områden enligt Skogsstyrelsens nyckelbiotopsinventering eller objekt med högt naturvärde (Skogens pärlor; Skyddad natur)

☐ Områden enligt Naturvårdsverkets myrskyddsplan eller nationalparksplan (Skyddad natur)

☐ Områden enligt ängs- och betesmarksinventeringen (Skyddad natur)

☐ Värdefulla vatten i enlighet med Levande sjöar och vattendrag (Information: Skyddad natur)

☐ Viktiga spridningssamband mellan de naturtyper som förekommer

Värdefulla arter eller spridningssamband för dessa:

☐ Värdefulla fågelarter (I Sverige regelbundet förekommande fågelarter [från bilaga 1 i Fågeldirektivet] för vilka Särskilda skyddsområden skall avsättas)

☐ Värdefulla växt-, djur-, eller svamparter (Arter & naturtyper i habitatdirektivet – Bevarandestatus i Sverige)

☐ Fridlysta växt-, djur-, eller svamparter (4-9 §§ Artskyddsförordningen)

☐ Fortplantningsområden eller viloplatser för fridlysta djur (4 § Artskyddsförordningen) Nyckelbegrepp samt fortplantnings- vilo- och övervintringsområden)

☐ Rödlistade växt-, djur-, eller svamparter (ArtDatabanken)

☐ Viktiga spridningssamband för de arter som förekommer

Beskrivning	*Det föreslagna planområdet utgörs av skogsmark. Det finns inga kända skyddsvärda biotoper inom planområdet (Bilaga 5 - Skogens Pärlor, Skogsstyrelsen), eller andra objekt med höga naturvärden eller påverkan på myrar, nationalparksplan, ängs- och betesmarker, och/eller ”Levande sjöar” (Bilaga 6 – Naturvårdsverket).* *En naturvärdesinventering ska göras våren 2026, som underlag för planens konsekvensbeskrivning hänseende eventuell påverkan på naturvärden.*

Mariestads kommun

Beskriv förekomsten av skyddade och utpekade objekt eller områden som kan antas komma att påverkas av planen med avseende på det skyddade eller utpekade naturvärdet. ☐ Nationalpark enligt 7 kap. 2 § MB (SFS 1987:938; Skyddad natur) ☐ Naturreservat/Naturvårdsområde enligt 7 kap. 4 § MB (SFS 1998:1252; Skyddad natur) ☐ Kulturreservat enligt 7 kap. 9 § MB (SFS 1998:1252; Skyddad natur) ☐ Naturminne enligt 7 kap. 10 § MB (SFS 1998:1252; Skyddad natur) ☐ Natura 2000 enligt 7 kap. 27 § MB (Förteckning över områden; Skyddad natur) ☐ Biotopskyddsområde enligt 7 kap. 11 § MB; övrigt och skogligt biotopskydd i Skyddad natur) ☐ Generellt biotopskydd enligt 7 kap. 11 § MB, förteckning i SFS 1998:1252 bilaga 1) ☐ Djur- och växtskyddsområde enligt 7 kap. 12 § MB (Skyddad natur) ☐ Strandskyddsområde enligt 7 kap. 13-18 §§ MB ☐ Naturvårdsavtal enligt 7 kap. 3 § JB; Information; Riktlinjer naturvårdsverket; Skyddad natur) ☐ Stora opåverkade områden enligt 3 kap 2 § MB (ska redovisas i översiktsplan) ☐ Ekologiskt känsliga områden enligt 3 kap 3 § MB (Information; ska redovisas i översiktsplan) ☐ Landskapsbildskyddsområde (Information; Skyddad natur) ☐ Riksintresse för naturvård, kulturmiljövård eller friluftsliv enligt 3 kap. 6 § MB (Skyddad natur) ☐ Riksintresse med hänsyn till natur- och kulturvärden enligt 4 kap. 2 § MB (Skyddad natur) ☐ Världsarv (Information) ☐ Biosfärsområden (Information; Skyddad natur) ☐ Våtmarksområden enligt ramsarkonventionen (Information; RAMSAR-områden i Skyddad natur) ☐ Skyddade marina områden enligt OSPAR (Information; Skyddad natur) ☐ Skyddade marina områden enligt HELCOM (Information; BSPA-områden i Skyddad natur)

Beskrivning	*Det föreslagna planområdet utgörs av skogsmark. Det finns inga kända skyddsvärda biotoper inom planområdet. En naturvärdesinventering ska göras våren 2026, som underlag för planens konsekvensbeskrivning hänseende eventuell påverkan på naturvärden.*

Planens påverkan
Beskriv planens påverkan på de ovan beskrivna naturvärdena.

Beskrivning	*Detaljplanens genomförande innebär att skogsmark tas i anspråk för bostadsändamål. Ca 4,6 hektar av skogsområdet bevaras i exploateringen. Detta utgör ca 55 % av det ca 8 ha stora planområdet. Påverkan på naturvärdena bedöms vara begränsad då stora sammanhängande grönområden säkerställs. Dock ska en*

	naturvärdesinventering göras våren 2026, som underlag för planens konsekvensbeskrivning hänseende eventuell påverkan på naturvärden.		
Bedömning av påverkan			
Kan planen antas medföra påverkan på naturvärden?		Ja	
Kan planen antas medföra *betydande* påverkan på naturvärden?			Nej
Kommentar	*Kommunen bedömer att ett genomförande av detaljplanen inte antas medföra betydande påverkan på naturvärden.* *Bedömningen grundas i att det inte finns några skyddsvärda biotoper inom planområdet. Dock ska en naturvärdesinventering göras inför detaljplanens antagande, som underlag för planens konsekvensbeskrivning hänseende eventuell påverkan på naturvärden.*		

Mariestads kommun

5. Sociala värden

I bedömningen ska särskilt platsens betydelse och känslighet beaktas, med särskild hänsyn till sociala värden.

Beskriv förekomsten av sociala värden i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

☒ Parker och andra grönområden inom eller i nära anslutning till områden med sammanhållen bebyggelse (tätorts- eller bostadsnära natur) (2 kap. 7 § PBL)
☒ Lämpliga platser för lek, motion och annan utevistelse (2 kap. 7 § PBL), t.ex. badplatser, skidbackar, lekplatser, ridstigar, cykelleder, skidspår, motionsspår, vandringsleder, jakt och fiske, orientering, skogsmulle, scouting och klättring.
☒ Tillräckligt stor friyta som är lämplig för lek och annan utevistelse (8 kap. 9 § PBL)
☐ Tysta områden
☐ Turistdestinationer
☐ Mötesplatser
☐ Sociala värden som uppmärksammats av brukare eller allmänhet

Beskrivning	*Planområdet utgörs av tätortsnära natur och ingår i område benämnt ”Grangärdesskogen och Muggebo” i program för blå- och grönstruktur, antagen av kommunfullmäktige 2023-09-25.* *Som en del av ”Grangärdesskogen” bedöms planområdet ha sociala- och rekreativa värden i form av motions- och promenadstigar, bostadsnära skog för lek och/eller annan utevistelse.* *Planområdet är utpekat som utvecklingsområde för bostadsbebyggelse i Fördjupad Översiktsplan Mariestad 2040 (Bilaga 3). Beskrivna värden ovan bedöms kunna säkerställas och utvecklas i planförslaget, så som promenadstigar och stora ytor för lek och/eller annan utevistelse.*

Beskriv förekomsten av skyddade och utpekade objekt eller områden som kan antas komma att påverkas av planen med avseende på det skyddade eller utpekade sociala värdet.

☐ Nationalpark enligt 7 kap. 2 § MB (SFS 1987:938; Skyddad natur)
☐ Naturreservat/Naturvårdsområde enligt 7 kap. 4 § MB (SFS 1998:1252; Skyddad natur)
☐ Kulturreservat enligt 7 kap. 9 § MB (SFS 1998:1252; Skyddad natur)
☐ Strandskyddsområde enligt 7 kap. 13-18 §§ MB

☐ Naturvårdsavtal enligt 7 kap. 3 § JB; Information; Riktlinjer naturvårdsverket; Skyddad natur) ☐ Stora opåverkade områden enligt 3 kap 2 § MB (ska redovisas i översiktsplan) ☐ Landskapsbildskyddsområde (Information; Skyddad natur) ☐ Riksintresse för naturvård, kulturmiljövård eller friluftsliv enligt 3 kap. 6 § MB (Skyddad natur) ☒ Riksintresse med hänsyn till natur- och kulturvärden enligt 4 kap. 2 § MB (Skyddad natur) ☐ Världsarv (Information) ☐ Biosfärsområden (Information; Skyddad natur)	
Beskrivning	*Planområdet utgörs av tätortsnära natur och ingår i område benämnt ”Grangärdesskogen och Muggebo” i program för blå- och grönstruktur, antagen av kommunfullmäktige 2023-09-25.* *Som en del av ”Grangärdesskogen” bedöms planområdet ha sociala- och rekreativa värden i form av motions- och promenadstigar, bostadsnära skog för lek och/eller annan utevistelse.* *Planområdet är utpekat som utvecklingsområde för bostadsbebyggelse i Fördjupad Översiktsplan Mariestad 2040 (Bilaga 3).* *Planområdet berörs, likt större delen av Mariestad tätort, av riksintresse för Rörligt friluftsliv, 4 kap. 2 § MB.*
Planens påverkan	
Beskriv planens påverkan på de ovan beskrivna sociala värdena.	
Beskrivning	*Planområdet utgörs av tätortsnära natur och ingår i område benämnt ”Grangärdesskogen och Muggebo” i program för blå- och grönstruktur, antagen av kommunfullmäktige 2023-09-25.* *Som en del av ”Grangärdesskogen” bedöms planområdet ha sociala- och rekreativa värden i form av motions- och promenadstigar, bostadsnära skog för lek och/eller annan utevistelse.* *Planområdet berörs, likt större delen av Mariestad tätort, av riksintresse för Rörligt friluftsliv, 4 kap. 2 § MB. Bedömningen är att planförslaget är förenligt med 4 kap. 1 § MB, då detaljplanen innebär en normal utbyggnad av tätorten, samt att detaljplanen syftar till att stärka riksintresset genom att stråk som tillgängliggör platser för friluftsliv, och dess sociala värde, integreras i planförslagets struktur.*

	Planområdet är utpekat som utvecklingsområde för bostadsbebyggelse i Fördjupad Översiktsplan Mariestad 2040 (Bilaga 3). Beskrivna värden ovan bedöms kunna säkerställas och utvecklas i planförslaget, så som promenadstigar och stora ytor för lek och/eller annan utevistelse.

Bedömning av påverkan		
Kan planen antas medföra påverkan på sociala värden?		Nej
Kan planen antas medföra *betydande* påverkan på sociala värden?		Nej

Kommentar	*Kommunen bedömer att ett genomförande av detaljplanen kan antas medföra en positiv påverkan på sociala värden i form av att tätortsnära friluftsområden (Grangärdesskogen) utvecklas när den görs mer tillgänglig.* *Bedömningen grundas i att betydelsefulla promenadstigar, som har koppling långt bort i landskapet, bevaras i planförslaget, samt att planområdet endast utgör en begränsad del av hela friluftsområdet (Grangärdesskogen).*

Mariestads kommun

6. Materiella värden

I bedömningen ska särskilt platsens betydelse och känslighet beaktas, med särskild hänsyn till materiella värden.

Beskriv förekomsten av materiella värden i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

Naturresurser med högre förnyelseförmåga:

☐ Skog (skogsbruk)
☐ Fiske (vilt och odling)
☐ Mark till rennäring
☐ Ängs- och betesmark (jordbruk)
☐ Vilda växter och djur (t.ex. bär och fisk)
☐ Energiresurser (t.ex. vattendrag, vind, sol)
☐ Färskvatten (ytvattentillgångar)

Naturresurser med ingen/låg förnyelseförmåga:

☐ Åkermark (även plöjbar betesmark, jordbruk)
☐ Mineraler, bergarter, jordarter
☐ Energiresurser (t.ex. torv, kol)
☐ Färskvatten (grundvattentillgångar)
☐ Övriga geologiska resurser (t.ex. landformer, och fossil)

Övriga materiella värden:

☐ Rekreation, idrott, friluftsliv och turism (större anläggningar)
☐ Energiförsörjning (t.ex. anläggningar för energiproduktion, elnät [stamnät, regionnät, lokalt elnät, transformator- och kopplingsstationer, utlandskopplingar], ledningsnät för fjärrvärme och fjärrkyla, gasledningsnät, drivmedelstationer för båt och bil)
☐ Omsorg och sjukvård (t.ex. sjukvård, apotek, omsorg om barn, funktionshindrade och äldre)
☐ Information och kommunikation (t.ex. telefoni, internet, radiokommunikation)
☒ Vatten och avlopp (t.ex. reningsverk och ledningsnät för vatten- och avloppsvatten, reservoar, brandpost, tryckstegrings- och pumpstationer, tömningsstationer för båt)
☐ Renhållning (t.ex. deponier, återvinningscentraler och återvinningsstationer)
☐ Skydd och säkerhet (t.ex. domstolsväsendet, åklagarverksamhet, militärt försvar, kriminalvård, kustbevakning, polis, räddningstjänst, tullkontroll, gränsskydd och immigrationskontroll)
☐ Transporter (t.ex. bil-, järn-, gång- och cykelväg, flygplats, hållplatser och stationer, färjelägen, hamn, bro, omlastningspunkter, parkering för bil och cykel)

Beskrivning	*En VA-ledning löper från söder till norr längs fastighetsgräns mellan Lillängen 5:1 och 6:1 i väster, samt på tvärs från väster till öster i planområdets norra del.*

Beskriv förekomsten av skyddade och utpekade objekt eller områden som kan antas komma att påverkas av planen med avseende på det skyddade eller utpekade materiella värdet.

☐ Miljöskyddsområde (7 kap. 19-20 §§ MB; Okänt om miljöskyddsområden förekommer)
☐ Vattenskyddsområde (7 kap. 21- 22 §§ MB; SFS 1998:1252; Skyddad natur)
☐ Jord- och skogsbruk (3 kap 4 § MB)
☐ Riksintresse för rennäring, yrkesfiske eller odling av akvatiska djur och växter (3 kap 5 § MB)
☐ Riksintresse för fyndigheter av ämnen eller material (3 kap 7 § MB)
☐ Riksintresse för anläggningar för industriell produktion, energiproduktion, energidistribution, kommunikationer, vattenförsörjning eller avfallshantering (3 kap 8 § MB)
☐ Riksintresse för totalförsvaret (3 kap 9 § MB)

Beskrivning	

Planens påverkan

Beskriv planens påverkan på de ovan beskrivna materiella värdena.

Beskrivning	*En VA-ledning löper från söder till norr längs fastighetsgräns mellan Lillängen 5:1 och 6:1 i väster, samt på tvärs från väster till öster i planområdets norra del.* *Ledningar påverkas ej av planförslaget.*

Bedömning av påverkan

Kan planen antas medföra påverkan på materiella värden?		Nej
Kan planen antas medföra *betydande* påverkan på materiella värden?		Nej

Kommentar	*En VA-ledning löper från söder till norr längs fastighetsgräns mellan Lillängen 5:1 och 6:1 i väster, samt på tvärs från väster till öster i planområdets norra del.* *Planen bedöms inte medföra påverkan på ledningarna. Bedömningen grundas i att existerande ledningar (VA) ej påverkas av planförslaget.*

7. Risker för människors hälsa eller för miljön

I bedömningen ska särskilt platsens betydelse och känslighet beaktas, med särskild hänsyn till risker för människors hälsa eller för miljön.

Beskriv risker för människors hälsa eller för miljön i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

☒ Extrema naturhändelser (t.ex. stormar, höga vattenstånd, översvämning, ras och skred, torka, värmebölja, lavin, erosion, jordbävning, epidemier, extrem kyla)
☐ Olyckor (t.ex. farliga anläggningar, farligt gods, brand, trafikolycka inkl. tåg- och flygolycka)
☐ Vattenbrist, tele- eller elavbrott, fjärrvärmebortfall, IT-bortfall, transportstörning, drivmedelsbrist
☐ Verksamheter som medför risk för omgivningen (t.ex. buller, vibrationer, ljus, lukt, damm, sot, luftföroreningar inklusive allergiframkallande ämnen, utsläpp till vatten, markföroreningar)
☐ Inomhusmiljö (t.ex. ljus, buller, vibrationer, fukt, temperatur, radon, strålning, elektromagnetiska fält)
☐ Utomhusmiljö (t.ex. ljus, buller, vibrationer, fukt, temperatur, radon, strålning)

Beskrivning	*Det föreslagna planområdet utgörs av skogsmark och är idag obebyggt.* *Enligt kommunens skyfallskartering, 100-årsregn (Bilaga 4) finns lägre områden inom planområdet där vatten smalas vid extrema regnmängder.* *Planförslaget kan ge upphov till att avrinningen till dessa områden ökar i och med en ökad andel hårdgjorda markytor.*

Redogör för de miljökvalitetsnormer som inte följs i de områden som kan antas påverkas av planen.

☐ Miljökvalitetsnormer för utomhusluft (SFS 2010:477; Information; Beslutade eller föreslagna åtgärdsprogram; Överskridanden av miljökvalitetsnormerna 2014)
☐ Miljökvalitetsnorm för buller (SFS 2004:675; Åtgärdsprogram för omgivningsbuller; *Trafikverkets åtgärdsprogram enligt förordning om omgivningsbuller*)
☐ Miljökvalitetsnorm för kvantitativ status för grundvatten (SFS 2004:660; VISS, se statusklassn.)
☐ Miljökvalitetsnorm för kemisk status för grundvatten (SFS 2004:660; VISS, se statusklassning)
☐ Miljökvalitetsnorm för ekologisk status för ytvatten (SFS 2004:660; VISS, se statusklassning)

☒ Miljökvalitetsnorm för kemisk status för ytvatten (SFS 2004:660; VISS, se statusklassning) ☐ Miljökvalitetsnormer för havsmiljö (SFS 2010:1341; HVMFS 2012:18; HVMFS 2012:18; statusklassning kommer att finnas i åtgärdsprogram för havsmiljön som fastställs 2016.)	
Beskrivning	*Det föreslagna planområdets recipient/vattenförekomst är Tidan – Mariestad (WA79167145), som mynnar ut i Vänern – Mariestadsjön (WA47011330) (bilaga 2).* *Dess kemiska status uppnår ej god på grund av att de prioriterade ämnena kvicksilver, bromerad difenyleter och tributyltennföroreningar inte bedöms uppnå god status. Kvicksilver och bromerad difenyleter har en nationell klassificering där gränsvärdena överskrids i samtliga vattenförekomster som är undersökta i Sverige. Utifrån dessa förutsättningar är den beslutade miljökvalitetsnormen för Tidan god kemisk ytvattenstatus till 2027 med undantag för just kvicksilver och bromerad difenyleter.* *Dess ekologiska status uppnår måttlig ekologisk ekologisk status. Anledningen till att den ej uppnår god status är på grund av övergödning, fysisk påverkan, och problem med vattendragets biologi (tex påverkan på fisk och algväxt). MKN-mål för god status är satt till 2027.*
Planens påverkan	
Beskriv planens påverkan på de ovan beskrivna riskerna för människors hälsa och för miljön.	
Beskrivning	*Detaljplanens genomförande kommer innebära att marken blir mer känslig för översvämning kopplat till kraftiga skyfall då lågpunkter och diken tas i anspråk och vattnet kan behöva ledas bort på annat sätt. Genomförandet innebär också ökade mängder dagvatten som måste hanteras och renas innan det når recipienten då andelen skogsmark minskar till förmån för bostadsändamål och vägar.* *I samband med framtagandet av detaljplaneförslaget kommer dagvatten- och skyfallsfrågan att utredas. I utredningen kommer behovet av åtgärder för att fördröja och rena dagvattnet analyseras, samt ta omhändertagandet av skyfall. Målet att säkerställa att miljökvalitetsnormerna för ytvatten efterlevs utgör en förutsättning för utredningen och planförslaget.* *Planerad bostadsbebyggelse inom planområdet påverkas ej av kringliggande trafik- och/eller verksamhetsbuller.* *Detaljplanens genomförande kommer innebära ökad gång-, cykel och fordonstrafik i och omkring planområdet. En trafikmätning har genomförts på befintlig väg i*

	planområdets norra gräns. Planens konsekvenser hänseende ökade trafikflöden och trafiksystemets tålighet ska utredas i planbeskrivningen.		
Bedömning av påverkan			
Kan planen antas medföra risker för människors hälsa eller för miljön?			Nej
Kan planen antas medföra *betydande* risker för människors hälsa eller för miljön?			Nej
Kommentar	*Kommunen bedömer att ett genomförande av detaljplanen inte kan antas medföra risker för människors hälsa eller miljön, så länge planförslaget anpassas efter framtagna utredningar kopplat till hur dagvatten och skyfall ska hanteras.* *Planerad bostadsbebyggelse inom planområdet påverkas ej av kringliggande trafik- och/eller verksamhetsbuller.* *Planens konsekvenser hänseende ökade trafikflöden och trafiksystemets tålighet ska utredas i planbeskrivningen.*		

Sammanvägd bedömning		
Särskilda bestämmelser		
Gäller undantag från att genomföra miljöbedömning?		Nej
Gäller krav på att genomföra miljöbedömning?		Nej
Betydande miljöpåverkan		
Kan planen antas medföra *betydande* påverkan på kulturvärden?		Nej
Kan planen antas medföra *betydande* påverkan på naturvärden?		Nej
Kan planen antas medföra *betydande* påverkan på sociala värden?		Nej
Kan planen antas medföra *betydande* påverkan på materiella värden?		Nej
Kan planen antas medföra *betydande* risker för människors hälsa eller för miljön?		Nej
Bedömning	*Kommunens sammanvägda bedömning är att ingen av miljöaspekterna antas påverkas i betydande mån.*	
Påverkans totaleffekt		
Kan planen antas medföra påverkan på kulturvärden?		Nej
Kan planen antas medföra påverkan på naturvärden?	Ja	
Kan planen antas medföra påverkan på sociala värden?		Nej
Kan planen antas medföra påverkan på materiella värden?		Nej
Kan planen antas medföra påverkan på risker för människors hälsa eller för miljön?		Nej

Bedömning	*Kommunens sammanvägda bedömning är att genomförande av detaljplanen kan antas medföra viss påverkan. Denna är kopplad till de eventuella naturvärdena.*
Är det fortfarande oklart om planen kan antas medföra betydande miljöpåverkan bör omfattningen av planens påverkan fastställas som stöd för det slutliga ställningstagandet.	
Kan möjliga effekter till följd av planen föranleda att allmänhetens behov av information är betydande?	
Beskrivning	*Kommunens bedömning är att information om detaljplanen kan presenteras och redovisas enligt normal praxis – standardförfarande.*
Planens karaktäristiska egenskaper måste beaktas, särskilt planens omfattning.	
Beskrivning	*Kommunens bedömning är att detaljplaneförslaget inte är särskilt komplext då inga störande verksamheter eller industrier som medför olika risker möjliggörs utan att det endast innefattar utveckling av bostäder. Planområdet är utpekat i kommunens fördjupade översiktsplan från 2024 (Bilaga 3) och därmed är en förändring av skogsområdet att förvänta sig.*
Planens karaktäristiska egenskaper ska beaktas, särskilt planens förening med andra planer?	
Beskrivning	*Kommunens bedömning är att detaljplaneförslaget är förenligt med andra kommunala strategiska övergripande dokument. Området är bland annat utpekat för bostäder i kommunens fördjupade översiktsplan från 2024 (Bilaga 3).*
I vilken utsträckning har planen betydelse för andra planers miljöpåverkan?	
Beskrivning	*Kommunens bedömning är att detaljplaneförslaget inte förväntas påverka befintliga, eller begränsa framtida planläggning enligt den fördjupade översiktsplanen.*
I vilken utsträckning har planen betydelse för genomförande av gemenskapens miljölagstiftning?	
Beskrivning	*Kommunens bedömning är att detaljplaneförslaget inte förväntas påverka möjligheten att uppfylla de krav som ställs enligt miljölagstiftningen.*

Motiverat ställningstagande
Utifrån ovanstående checklistor och resonemang bedöms genomförandet av planen inte medföra en betydande miljöpåverkan, vilket innebär att en strategisk miljöbedömning inte behöver genomföras och en miljökonsekvensbeskrivning inte behöver upprättas. *Den påverkan som detaljplanens genomförande kan ge upphov till bedöms främst vara kopplad till naturvärden och dagvatten- och skyfall. Dessa planeringsaspekter anses kunna hanteras inom ramen för planbeskrivningen.*

Bilagor

1. Fornlämning (Fornsök)
2. VM Vattenkartan (Viss)
3. FÖP Mariestad 2040
4. Skyfallskartering
5. Skogens pärlor
6. Naturvårdsverkets hemsida

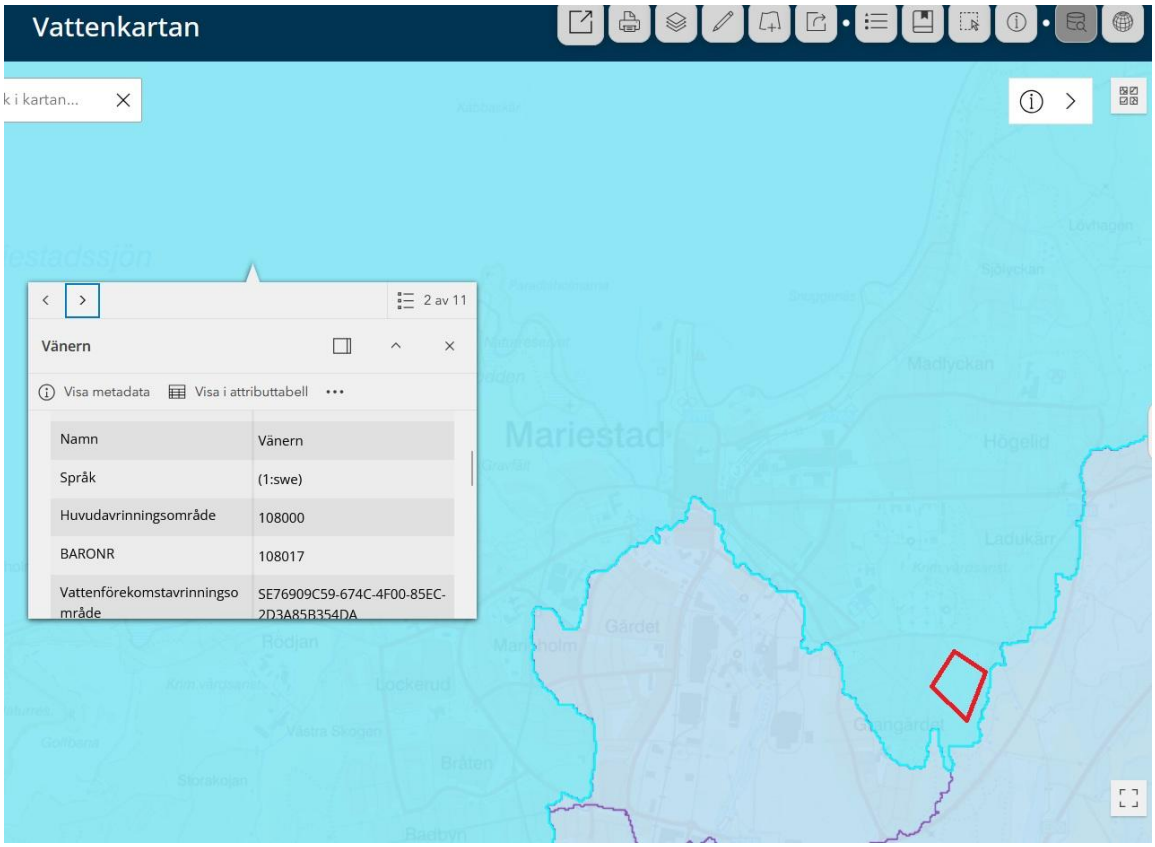
Mariestads kommun

Bilaga 1

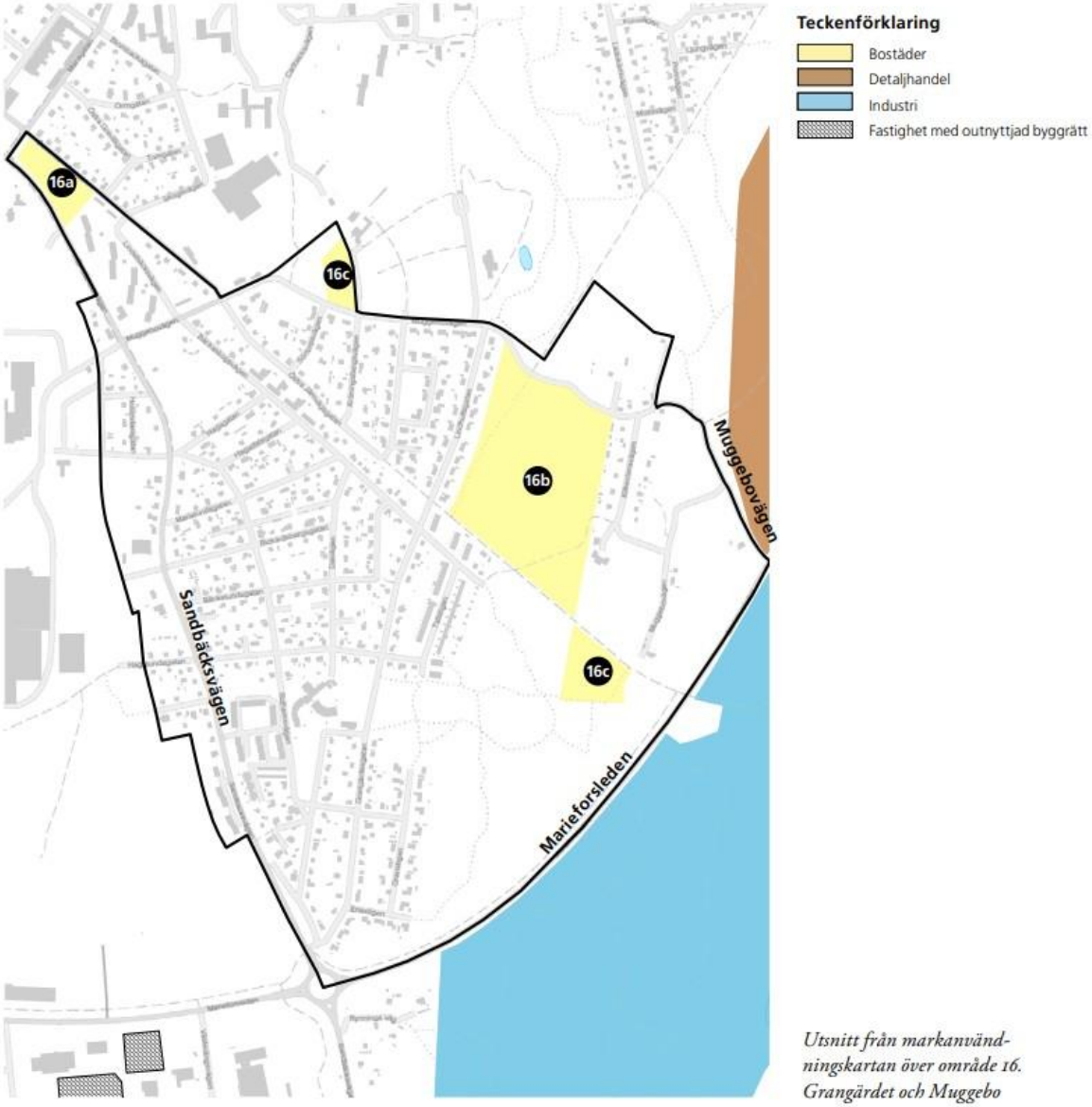
Mariestads kommun

Bilaga 2

Mariestads kommun

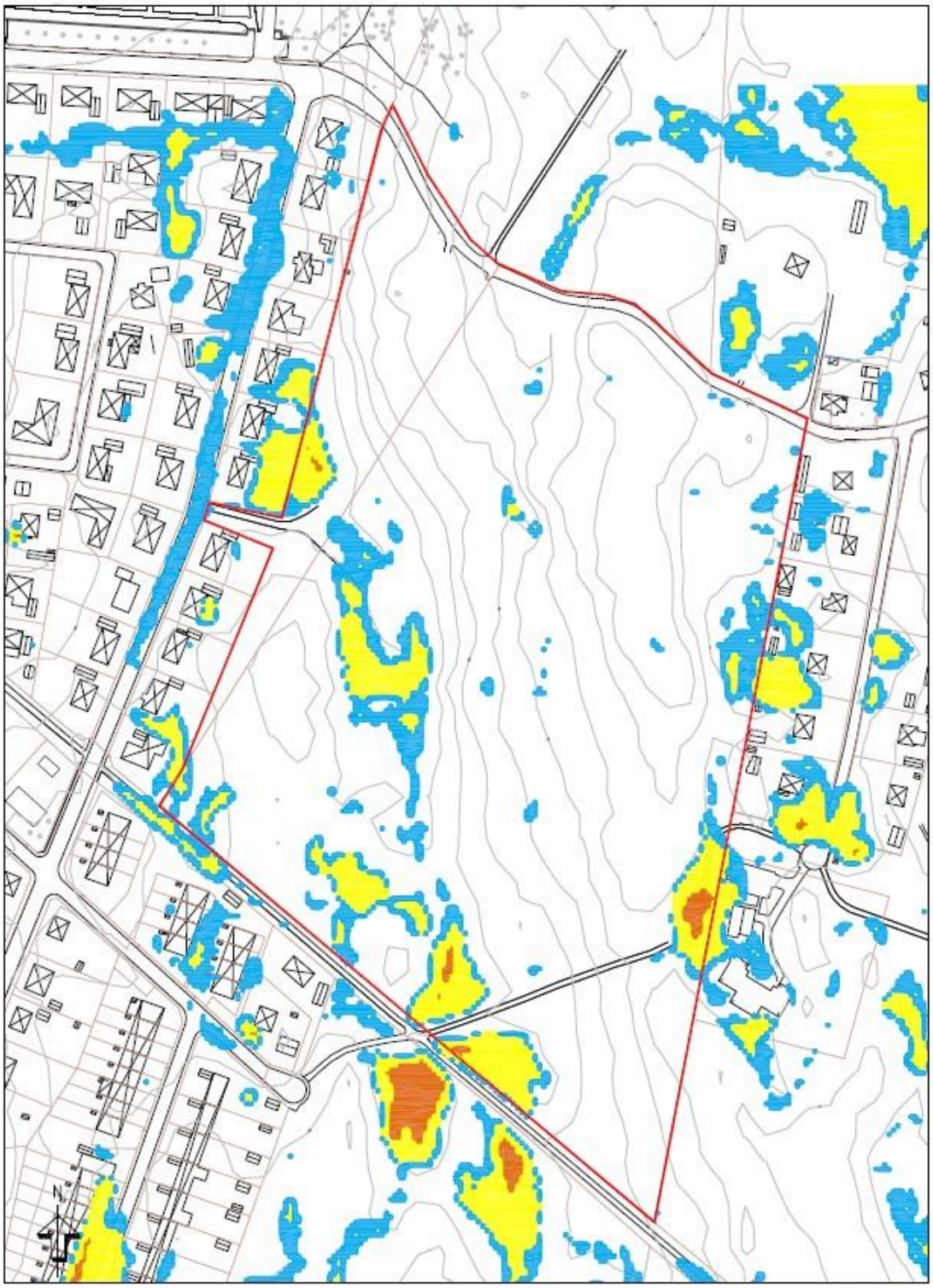
Bilaga 3

Utsnitt från markanvändningskartan över område 16. Grangärdet och Muggebo

Mariestads kommun

Bilaga 4

Mariestads kommun

Bilaga 5

Mariestads kommun

Bilaga 6

